

Prismotivering

Strömsborgs Ullspinneri i Osby kommun tilldelas utmärkelsen Årets Industriminne 2011 för ett lyckosamt och långsiktigt bevarande av en småskalig och autentisk industrimiljö. Tillsammans med omkringliggande kulturhistoriska byggnader vid Helge å och i kombination med spinneriets numer i huvudsak fungerande maskinpark är Strömsborgs Ullspinneri en viktig regional resurs av hög kvalitet. Anläggningen och helhetsmiljön är upplevelserik och bidrar till kunskapsutveckling kring landskapet och speciellt kvinnors arbetsvillkor. Spinneriet är en besöksvänlig representant för en småskalig industri av en typ som varit vanlig över hela landet.

Mer om Strömsborgs Ullspinneri

Ullspinneriet i Strömsborg ligger vid Helge å i Osby kommun i nordöstra Skåne. Det anlades 1837 med namnet Strömsborgs klädesfabrik. Ullspinneriet var en av en mängd industriella anläggningar längs denna del av Helge å och är en viktig representant för de mindre industrierna i nordöstra Skånes skogsbygder. Produktionen har skiftat genom åren och råvaror har varit ylle och yllelump, levererat från den intilliggande schoddyfabriken. Yllet har färgats och spunnits till garn. En del av produktionen har utgjorts av så kallat löngodsarbete där kunder lämnat ull och i spinneriet, fått den färgad och spunnen mot betalning. Fram till 1940-talet tillverkades filter. En brand 1940 skadade delar av byggnaderna som senare återuppbyggdes.

Byggnaden är i två våningar och klädd med rödfärgad locklistpanel, sadeltaket är eternitklätt. I byggnaden finns kardhall, spinneri och tvättrum, färgeri och torkavdelning samt lager och kontor.

Maskinerna är alla autentiska från drifttiden, de äldsta från 1870-talet och de senaste från 1940-talet, och drivs med remdrift. De allra flesta maskinerna är av tysk tillverkning, men kardmaskinerna är från Norrköping. Alla maskiner utom den stora spinmaskinen från 1886 fungerar, men man arbetar just nu med att istandsätta även den. Spinneriet erinrar om den tid då vattenkraften var en ofta avgörande förutsättning för etableringen av fabriker. Ett vattenhjul är placerat utanför byggnaden. Det kompletterades på 1940-talet med en elmotor.

Efter vattenreglering och kraftverksbygge på 1960-talet, som gjorde att vattenflödet minskade drastiskt, lades ullspinneriet ned. Osby hembygdsförening valde att köpa spinneriet 1969, för att bevara det till eftervärlden. Ett stort arbete har utförts av bröderna Sven-Åke och Bengt Arneberth (den senare framliden) för att restaurera och driftsätta den ålderdomliga maskinparken. Arbetet drivs av eldsjälare, men med visst ekonomiskt stöd från Länsstyrelsen. Den ålderdomliga men igångsatta maskinparken i den småskaliga miljön ger goda möjligheter att förstå processen och levandegör tidigare generationers arbetsvillkor.